

Nr 136

Utlåtande i anledning av väckt motion angående en ny kustradiostation på sydkusten.

(4:e avd.)

I en inom andra kammaren av herr Nilsson i Bästekille väckt motion (II: 503) har föreslagits, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t fäster uppmärksamheten på behovet av en ny kustradiostation på sydkusten och hemställer att Kungl. Maj:t låter förbereda planerna på en sådan.

I motionen anföres följande.

En av de viktigaste förutsättningarna för att fiskarna skall känna trygghet i sin näringsutövning är att de har möjlighet till radioförbindelse. Ett nät av kustradiostationer är också utbyggt för att åstadkomma denna trygghet.

När det gäller vissa delar av sydkusten, Hanöbukten, föreligger emellertid enligt uppgift vissa svårigheter för fiskarna att erhålla radioförbindelse med de näraliggande kustradiostationerna. Önskemål har därför framförts om ytterligare en kustradiostation, som då förslagsvis skulle förläggas till Simrishamn eller Kåseberga. Hamnen i Simrishamn har fått ökad betydelse för det omfattande trålfisket i Hanöbukten. Under senare år, då trålfisket blivit dominerande, har också många av fiskebåtarna moderniserats och utrustats med radiotelefoni. En kustradiostation i denna del av södra Östersjön skulle därför bli av stor betydelse för fiskerinäringen.

I anledning av motioner i ärendet till 1952 års riksdag (I: 240 och II: 313) framhöll emellertid telegrafstyrelsen att den hade för avsikt att utöka sändareffekten hos Blekinge radio, varefter något behov av en ytterligare kustradiostation ej skulle föreligga. Med hänsyn härtill lämnade riksdagen motionerna utan åtgärd. Från fiskarhåll framhålles emellertid fortfarande att radioförbindelserna är otillfredsställande och att en kustradiostation vid Simrishamn eller annan lämplig plats därför är nödvändig.

Med hänsyn härtill och till fiskets beträngda situation i dessa farvatten, speciellt olycksfallsriskerna vid Sandhammaren, synes det vara lämpligt att planer utarbetas för anläggande av den berörda kustradiostationen.

Över motionen ha, efter därom i vederbörlig ordning gjord framställning, yttranden avgivits av telestyrelsen och fiskeristyrelsen, vilken bifogat ett av fiskeriintendenten i Västerhavets distrikt i ärendet avgivet yttrande.

Telestyrelsen upplyser, att Blekinge radio redan 1952 utbyggs så, att dess antenneffekt niofaldigats, samt Malmö radios utstrålning förbättrats åt söder och sydöst genom flyttning av dess sändare- och mottagareanläggningar. Simrishamnstrakten, där motionären önskar en ny kustradiostation, har ett utmärkt radioläge i förhållande till Blekinge radio och Malmö radio. Styrelsen framhåller vidare, att det i vårt land finnes endast en kuststräcka,

som kan jämföras med simrishamnstrakten i vad avser goda möjligheter att välja mellan närbelägna kustradiostationer, nämligen sträckan Göteborg—Lysekil, med de svenska stationerna Göteborg radio och Bohuslän radio samt den danska stationen Skagen radio på Jyllands nordspets.

Styrelsen anför vidare bl. a. följande.

Enligt motionen framhålles från fiskarehåll, att radioförbindelserna fortfarande äro otillfredsställande.

I den mån detta är fallet, beror det vanligen på att såväl fartygens som kustradiostationernas trafik är störd av utländska radiostationer. Särskilt under den mörka årstiden kunna även mycket avlägset belägna stationer, t. o. m. sådana i Indien, förorsaka störningar i Östersjön. Mot sådana in-trång gör telestyrelsen ständigt framställningar till vederbörande utländska teleförvaltningar. Dessa svårigheter övervinnas emellertid icke genom att man upprättar ytterligare radiostationer. Härutöver må framhållas, att den tilldelning Sverige har av radiofrekvenser för fartygstelefoni är i huvudsak utnyttjad. Skulle en ytterligare kusttelefonistation uppföras i södra Sverige, måste den dela frekvens med någon av våra andra stationer, varigenom man endast skulle öka störningarna dels för simrishamnshamnarna, dels för dem, som utnyttja den station med vilken frekvensen delas.

I motionen framhålles olycksfallsriskerna vid Sandhammaren. Vad radio-kommunikationen vid nödtillfällen i Hanöbukten och södra Östersjön beträffar, passas nödfrekvensen för telefoni under hela dygnet dels av Karlskrona radio och dels av Rönne radio. Dessa kustradiostationer stå i direkt förbindelse med varandra vid sådana sjöräddningsaktioner, där båda kunna medverka. Den koncentration av radiostationer för sjöräddning, som Karlskrona radio—Rönne radio utgöra, har sin motsvarighet i Skandinavien endast i kombinationen Göteborg radio—Skagen radio.

Såsom av det sagda framgår, anser telestyrelsen icke, att det finns bärande skäl för att anlägga en ny kustradiostation på sydkusten.

Fiskeristyrelsen, som tillstyrker bifall till motionen, betonar, liksom *fiske-riintendenten i Västerhavets distrikt*, starkt behovet av förbättrade radioförbindelser beträffande Hanöbukten och angränsande områden. Fiskeriintendenten framhåller därvid beträffande de av motionären påtalade svårigheterna följande.

Enligt vad jag från flera håll inhämtat äro uppgifterna om ifrågavarande svårigheter riktiga och skall det rent av ofta vara omöjligt eller nästan omöjligt att utanför kuststräckan i fråga uppfatta kustradiostationerna i Malmö och Karlskrona. Enligt uppgift skall det främst vara området utanför Hanöbukten och ned mot Kåseberga som är utsatt för dessa svårigheter. Utmed denna del av vårt lands östersjökust är hemmahörande en stor fiskeflotta. Sålunda finnes enbart i de härstädes belägna hamnarna Simrishamn, Brantevik och Skillinge tillsammans cirka 80 däckade fiskemotorbåtar, varav de allra flesta äro trålare. Med en så stor fiskeflotta som den nämnda måste man räkna med att fiskebåtar då och då råka i nödläge inom området i fråga. Även om jag icke har mig bekant att hitintills någon svårare olycka blivit följden av berörda dåliga radioförbindelser, måste det dock vara av synnerligen stor vikt för fisket att härstädes effektiva radioförbindelser med land kunna upprätthållas. Hur den påtalade bristen bäst bör fyllas och var en ev. ny station lämpligen bör läggas, synes mig vara en teknisk fråga och finner jag mig icke kunna närmare uttala mig därom.

Utskottet. Såsom telestyrelsen erinrat om framhöll styrelsen redan i sitt yttrande över de vid 1952 års riksdag väckta motionerna i förevarande ämne, att tillräckliga skäl icke föreläge för anläggandet av en ny kustradiostation på sydkusten. Styrelsen förklarade sig dock ämna utöka sändareffekten hos Blekinge radio, varigenom en sådan förbättring av de av motionärerna påtalade förhållandena skulle ske, att behov av den föreslagna stationen ej längre skulle komma att föreligga. Utskottet förklarade med hänsyn härtill, i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 219, anledning för statsverket uppenbarligen saknas att påtaga sig de relativt sett betydande kostnader anläggandet av samt drift och underhåll av en dylik station skulle medföra samt avstyrkte bifall till motionerna i fråga.

Av telestyrelsens senast avgivna yttrande framgår, att en högst väsentlig förstärkning av Blekinge radio kommit till stånd, varjämte även Malmö radio förbättrats. I den mån de av motionären berörda radioförbindelserna fortfarande äro otillfredsställande torde vidare enligt styrelsen detta förhållande närmast vare betingat av störningar från utländska sändare, varför de svårigheter som föranledas därav icke rimligen kunna övervinnas genom upprättande av ytterligare radiostationer. Styrelsen förklarar därför alltjämt bärande skäl saknas för anläggandet av den föreslagna ytterligare stationen.

Med hänsyn till vad sålunda anförts kan ej heller utskottet finna det motiverat att upprätta ytterligare en radiostation på sydkusten. Utskottet, som följaktligen icke kan biträda motionärens yrkande, hemställer därför,

att motionen II: 503 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 maj 1956

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 138.

Reservation

av herr *Staxäng.*